

S. Sayısı : 13

Askerî ve mülkî tekaüd kanununun 66 ncı maddesine bir fıkra eklenmesine dair kanun lâyihası ve Maliye encümeni mazbatasile askerî ve mülkî tekaüd kanununun 14 ncü maddesinin son fıkrasının tadili hakkında kanun lâyihası ve Millî müdafaa ve Bütçe encümenleri mazbataları (1/1032,1046)

Askerî ve mülkî tekaüd kanununun 66 ncı maddesine bir fıkra eklenmesine dair kanun lâyihası ve Maliye encümeni mazbatası (1/1032)

T. C.

Başvekâlet

Kararlar Dairesi Müdürlüğü

Sayı: 6/1935

9 - V - 1938

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Askerî ve mülkî tekaüd kanununun 66 ncı maddesine bir fıkra eklenmesi hakkında Vakıflar umum müdürlüğünce hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetinin 5 - V - 1938 tarihli toplantısında Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası esbabı mucibesile birlikte sunulmuştur.

Başvekil

C. Bayar

Esbabı mucibe

1683 sayılı askerî ve mülkî tekaüd kanunu hususî ve mülhak bütçelerden maaş alan memurlar için ayrıca bir tekaüd kanunu yapılmaya kadar haklarında eski hükümlerin tatbikını ve kanunun meriyetinden evvel tekaüd aidatı itası suretile geçen hizmet müddetlerinin tekaüd için meşrut olan kanunî müddetin hesabında sayılacağını âmiridir. Kanunun bu hükmüne tevfikan hususî idare memurlarından muvazenei umumiyeye dahil dairelere veya Umum müdürlüğümüz teşkilâtına geçenlerin tekaüd muamelelerinde hususî idarelere aid 1 - VI - 1938 tarihinden sonraki hizmetleri nazarı itibare alınmadığından mağduriyetlerini mucib olmaktadır.

Esasen kendi dairelerinde bu haktan istifade eden memurların gerek Vakıflar umum müdürlüğünde ve gerek hususî muhasebelerde geçen maaşlı hizmet müddetlerinin tekaüdlük için meşrut olan kanunî müddetin hesabında her iki dairece mütekabilen sayılması düşünülerek ilişik kanun lâyihası arz ve teklif kılınmıştır.

Maliye encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Maliye encümeni
Esas No. 1/1032

Yüksek Reislîçe

Yüksek Reislîçe

1683 numaralı tekaüd kanununun 66 nci maddesine bir fıkra ilâvesine dair Vakıflar umum müdürlüğüne hazırlanmış 5-V-1938 tarihli Lera Vekilleri Heyeti kararı mucibiince Yüksek Meclîse arzı kararlaştıran kanun lâiyhası Başvekaletin 8-V-1938 tarih ve 6/1935 numaralı tezkeresiyle yüksek ktmıza sunulmuş ve encümenimize tevdi büyürülmüş olduğundan Dahiliye ve Maliye vekâletleriyle Vakıflar umum müdürlüğü mümessilleri hazır olduğu halde encümenimizde okundu ve görüldü:

Bu hususta verilen izahattan ve yapılan tedkikattan anlaşıldığına göre evvelce gerek Evkafın ve gerek hususî idarelerin memurları Devlet memurları tekaüd kanununa tevfiakan tekaüd oldukları gibi maaşları dahi muvazenei umumiyeden verilmekte olduğu halde 1683 numaralı yeni tekaüd kanununu bu esas kaldırarak Evkaf ve idareî hususiyelere tekaüde sevkedilecek memurların tekaüd maaşlarının kendi bütçelerinden tediyesi usulünü vazetmiş olduğu gibi bu memurlardan atiyen muvazenei umumiyeye dahil hizmetlere geçecek olanların tekaüdlüklerinde dahi bunların mezkûr idarelerde sevkemiş olan hizmetlerinden hangilerinin tekaüd müddetinde sayılacağını dahi 66 nci maddesinde tayin ve tahdid etmiştir.

Gerçi muahharan kabul edilen 2788 numaralı kanun üzerine elyevm Evkaftan muvazenei umumiyeye veya muvazenei umumiyeden Evkafa nakledilen memurların nakil tarihine kadar Evkafta ve Devlette geçmiş hizmet müddetlerinin dahili hesap edilmesi müteakabilen kabul edilmiş ve binaenaleyh Evkaf kadrolarından Devlet memuriyetine geçenlerin oradaki hizmet seneleri dahili hesap edilmekte ise de, hususî idarelerden muvazenei umumiyeye dahil kadrolara geçen memurlar hakkında bahsi geçen 66 nci madde ile mevzu bulunan esas mahfuz kalmış olduğundan 3017 numaralı kanunun 81 nci maddesinde sayılan tababet ve şubatrı sanatları memurları hariç olmak üzere elyevm hususî idare ve belediyelerden umumî muvazene hizmetlerine geçen memurların cümlesi-

min 1 haziran 1930 den sonra mezkûr idarelerde sebkeden hizmetleri dahili hesap edilmemekte verilmemektir.

Dahiliye vekâleti namına hazır bulunan hususî idareler umum müdürü işbu halin devamının memurlar için mucibi mağduriyet olduğunu ve bu lâiyhai kanuniyenin tedkik ve müzakeresi mü-nasebetile bu noksanın dahi ikmalini talep etmiş ise de Maliye vekâleti mümessili işbu talebin mevzu ile münasebeti olmadığını ve binaenaleyh sırf Evkafıa hususî idareler arasında müteakabilen alınmış ve alınacak memurlara taallük eden işbu lâiyhai kanuniyenin muvazenei umumiyeyi dahi alâkadar edecek bir şekle ifrag edilmemesini ileri sürmüştür.

İcabını düşünen Encümenimiz: kanun lâiyhasının yalnız hususî ve vakıf idareleri arasında müteakabilen nakli memuriyet edenler için sevkedildiğini ve buradaki hükümlerin hususî idarelerden Devlet hizmetine geçecekleri dahi teşmili, lâiyhanın mevzuu haricinde olmakla beraber bu eihetin ayrıca salâhiyettar vekâletlerce tedkik ve hesaba dahi ihtiyaç bulunduğunu düşünerek lâiyhanın tevsiini muvafık görmemiş, Divanı muhasebat encümeninin bir kararında dahi işaret edildiği üzere, ikmalî sayarı temenni görülen nokta hakkında vekâletlerce sevkedilecek başka bir lâiyha veya teklife intizarı tercih eylemiştir.

Binaenaleyh lâiyhai kanuniye aynen kabul edilmiş ve şu kadar ki yalnız iki idareyi alâkadar eden işbu kanunun 1683 numaralı kanuna ek olmaktan ziyade müstakil ve hususî bir kanun mahiyetinde görülmesinden dolayı lâiyhanın başlığı ile birinci maddesi buna göre yeniden yazılmıştır.

Havalesi veçhile Bütçe encümenine tevdi buyurulmak üzere Yüksek Reislîçe sunulur.

Maliye E. Reisi	Bu M. M.	Kâtib
Bayazıt	Yozgad	Yozgad
I. Tav	E. Draman	E. Draman
Malatya	Bursa	İstanbul
M. N. Zabcı	Dr. G. Kahraman	A. Bayındır

Gümüşane
S. Öndersev

İzmir
K. Dursun

İcel
E. İnançlar

Manisa
T. Hıfız

Diyarbakır
H. Ömür

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Askerî ve mülkî tekaüd kanununun 66 ncı maddesine bir fıkra eklenmesine dair kanun lâyihası

MADDE 1 — 1683 sayılı askerî ve mülkî tekaüd kanununun 66 ncı maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir :

Hususî idarelerden Vakıflar umum müdürlüğüne ve Vakıflar Umum müdürlüğünden hususî idarelere geçmiş veya geçecek olan memurların maaşlı hizmetleri, tekaüdlük için meşrut olan kanunî müddetin hesabında, müteakiben nazarı itibare almır.

MADDE 2 — Bu kanun neşri tarihinden mu-teberdir.

MADDE 3 — Bu kanunun hükmünü icraya Başvekil ve Dahiliye vekili memurdur.

5 - V - 1938

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.
G. Bayar	Ş. Saracoğlu	K. Özalp
Da. V.	Ha. V.	Ma. V.
Ş. Kaya	Dr. T. R. Aras	F. Ağralı
Mf. V.	Na. V.	İk. V.
S. Arıkan	A. Çetinkaya	Ş. Kesebir
S. İ. M. V.	G. İ. V.	Zr. V.
Dr. H. Alataş	Rana Tarhan	F. Kundoğlu

MALİYE ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

Hususî idarelerden Vakıflar umum müdürlüğüne ve Vakıflar umum müdürlüğünden hususî idarelere nakleden memurların tekaüde esas olan hizmet müddetlerinin sureti hesabına dair kanun lâyihası

MADDE 1 — Hususî idarelerden Vakıflar umum müdürlüğüne ve Vakıflar umum müdürlüğünden hususî idarelere geçmiş veya geçecek olan memurların maaşlı hizmetleri, tekaüdlük için meşrut olan kanunî müddetin hesabında müteakiben nazarı itibare almır.

MADDE 2 — Aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3 — Aynen kabul edilmiştir.

Askerî ve mülkî tekaüd kanununun 14 nci maddesinin son fıkrasının tadili hakkında kanun lâ-yihası ve Millî Müdafaa ve Bütçe encümenleri mazbataları (1/1046)

T. C.

Başvekâlet

Kararlar Dairesi Müdürlüğü

Sayı : 6/2088

16 - V - 1938

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

1683 sayılı askerî ve mülkî tekaüd kanununun 14 nci maddesinin son fıkrasının tadili hakkında Millî Müdafaa vekilliğince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 12-V-1938 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâ-yihası esbabı mucibesile birlikte sunulmuştur.

Başvekil Vekili

Ş. Kaya

Esbabı mucibe

1 — 1683 sayılı tekaüd kanununun 14 nci maddesinin son fıkrası, subay olduktan sonra eenebi memleketlere tahsil veya staja gönderilenler hakkında hükümleri ihtiva etmektedir. 3288 sayılı kanunun birinci maddesi mucibince askerî memur olmadan evvel lise talebeleri tahsil için yabancı memleketlere gönderilmekte olduklarından madde hükmünün askerî memurlara da teşmili icab etmektedir.

2 — 1683 sayılı kanunun 14 nci maddesi yabancı memleketlerde tahsil veya staj müddetine mukabil avdetlerini müteakib kendi hesabına gidenlerin bir ve Hükümet hesabına gönderilenlerin iki misli hizmet etmelerini esas tutmuş ve bu hizmetin istifa veya tekaüdlük müddetlerine ilâveten yapılması mecburiyetini tahmil etmemiştir. Bu hal ordunun bir çok masraflar yaparak Avrupada yetiştirdiği subay ve askerî memurlardan bilhassa meslekleri ordu haricinde revaç bulanların daha fazla menfaat temin üzere istifa veya tekaüdlük müddetinin sonunda ordudan ayrılımalarını mümkün kılmakta ve ordunun bunlardan istifadelerini menetmektedir.

Ordu teknik unsurlarının yetiştirilmesindeki müşkülât hasebile ve ihtiyar edilen masraflara mukabil bu unsurlardan daha fazla müddet istifade edilmesi; yabancı memleketlere tahsile gönderilenlerin avdetlerinden sonra kendi hesaplarına gitmişlerse tahsil müddetinin bir misli, Hükümet hesabına gönderilmişlerse bu müddetin iki misli kadar yapacakları hizmetin istifa ve tekaüdlük müddetlerine ilâveten ve fazla olarak yaptırılması ve bunu temin için 14 nci maddenin bu esaslar dahilinde tadili zarurî görülmüştür.

Tekaüd kanununun 20 nci maddesi, eenebi memleketlerde tahsil edenlerle staja gönderilenlerin istifalarının kabulünü 14 nci madde hükümlerine tâbi tutmaktadır. 14 nci maddede yapılacak tadilat istifa hükümlerine de şamil olacak, 20 nci maddede ayrıca tadil yapılmasına ihtiyaç hissedilmeyecektir. Bu maksadlarla işbu kanun lâ-yihası tanzim edilmiştir.

Millî Müdafaa encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Millî Müdafaa encümeni

Karar No. 1/1046

Karar No. 68

2 - VI - 1938

Yüksek Başkanlığa

1683 sayılı askerî ve mülkî tekaüd kanununun 14 nci maddesinin son fıkrasının tadili hakkında M. M. Vekilliğince hazırlanan ve Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâ-yihası esbabı mucibesile birlikte sunulmuştur.

(S. Sayısı : 13)

besile birlikte gönderildiğine dair olub Encümenimize verilen Başvekâletin 16 mayıs 1938 tarihli ve 6/2088 sayılı tezkeresi ve bağlı evrak Millî Müdafaa vekili huzurile okundu ve görüşüldü.

Subay olduktan sonra ecnebi memleketlerine tahsil veya staj için gönderilenler gibi askerî memur da gönderildiği cihetle subaylar hakkındaki hükümlerin askerî memurlar hakkında da tatbiki için kanuna hüküm konulması münasib görülmüş ve ecnebi memleketlere tahsil ve staj için gönderilen subay ve askerî memurların ana vatanına avdetlerinde yapacakları hizmete dair olan esbabı mucibe encümenimizce muvafık görülmüş ve kanun lâyihası aynen kabul edilmiştir.

Havalesi veçhile Bütçe encümenine verilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Millî Müdafa E. R.	M. M.	Kâtib
Diyarbakır	Erzurum	Samsun
<i>K. Sevüktekin</i>	<i>Ş. Kaya</i>	<i>R. Barkın</i>
Antalya	Balıkesir	Balıkesir
<i>C. Mengilibörü</i>	<i>C. Esener</i>	<i>Hacim Çarıklı</i>
Erzurum	İstanbul	Kars
<i>A. Akyürek</i>	<i>Dr. H. Ş. Erel</i>	<i>Hüsrev Kızıldoğan</i>
Manisa	Muğla	Tekirdağ
<i>K. N. Duru</i>	<i>N. Tuna</i>	<i>R. Apak</i>
Tokad	Urfa	Yozgad
<i>H. Konay</i>	<i>Ahmed Yazgan</i>	<i>C. Arat</i>

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

1683 sayılı kanununun 14 ncü maddesinin son fıkrasının tadiline dair kanun lâyihası

MADDE 1 — 1683 sayılı kanununun 14 ncü maddesinin son fıkrası aşağıda gösterildiği üzere tadil edilmiştir:

Subay ve askerî memur olduktan sonra veya askerî memur olmazdan evvel talebe sıfatıyla yabancı memleketlerde tahsil veya stajda bulunarak avdet edenler masrafları kendi taraflarından ödenmişse tahsil ve staja azimet ve avdet tarihleri arasında geçen müddet kadar, Hükümet tarafından tesviye edilmiş ise zikredilen müddetin iki misli kadar tekaüd ve istif müddetinden fazla hizmet etmedikçe tekaüdlüklerini ve istifalarını isteyemezler.

MADDE 2 — Bu kanun neşri tarihinden mu-teberdir.

MADDE 3 — Bu kanunun hükümlerini icraya Millî Müdafaa vekili memurdur.

12 - V - 1938

Bş. V. V.	Ad. V.	M. M. V.
<i>Ş. Kaya</i>	<i>Ş. Saracoğlu</i>	<i>K. Özalp</i>
Da. V.	Ha. V. V.	Mal. V.
<i>Ş. Kaya</i>	<i>Ş. Saracoğlu</i>	<i>F. Ağralı</i>
Mf. V.	Na. V.	İk. V.
<i>S. Arıkan</i>	<i>A. Çetinkaya</i>	<i>Ş. Kesebir</i>
<i>S. İ. M. V.</i>	<i>G. İ. V.</i>	<i>Zr. V.</i>
<i>Dr. H. Alataş</i>	<i>Rana Tarhan</i>	<i>F. Kurdoğlu</i>

Bütçe encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Bütçe encümeni

Mazbata No. 13

Esas No. 1/1032,1046

8 - XII - 1938

Yüksek Reisliğe

Askerî ve mülkî tekaüd kanununun 66 ncü maddesine bir fıkra eklenmesi ve 14 ncü maddesinin son fıkrasının tadili hakkında olub Başvekâletin 9 ve 16 mayıs 1938 tarih ve 6/1935, 2088 sayılı tezkereleri ile Yüksek Meclise sunulan iki

kıta kanun lâyihası biri Maliye ve diğeri Millî Müdafaa encümenleri mazbatalarile birlikte encümenimize verilmiş olmakla alâkadar memurlar hazır oldukları halde okundu ve konuşuldu.

Hususî idarelerden Vakıflar Umum müdür-

lûgüne ve Vakıflar Umum müdürlüğünden bu idarelere geçmiş veya geçecek olan memurların maaşlı hizmetlerinin tekaüdlük müddetinin hesabında müteakibilen nazarı itibare alınmasını ve ordudan gerek talebe sıfatile tahsile ve gerekse staj maksadile yabancı memleketlere gönderilecek subay ve askerî memurlarla talebelerden kendi paralarile gidenler için bu memleketlerde azimet ve avdet tarihleri arasında geçirdikleri müddet kadar, Hükümet hesabına gidenler için bu müddetinin iki misli kadar istifa ve tekaüd müddetlerine zammı ve bu suretle bunların ihtisaslarından mümkün olduğu kadar fazla istifade temini maksadını ihtiva etmekte olan lâyihaları Hükümetin esbabı mucibelerinde ve encümenlerin mazbatalarında tafsilen izah edilen sebeblere ve verilen izahata göre Encümenimiz de esas itibarile kabul eylemiştir. Ancak Vakıflar Umum müdürlüğü memurlarının tekaüdlükleri 1683 sayılı kanuna tevfiikan yapıldığına ve lâyiha da bu memurlarla hususî idare memurlarının tekaüd müddetlerine mütedair bulunmasına göre tekaüd

kanununun 66 ncı maddesine bir fıkra eklenmesi şeklindeki Hükümet teklifi Encümenimizce daha muvafık görülmüş ve bu itibarla lâyihalar aynı kanunun iki maddesinde tadilat yapar mahiyette bulduklarından bunların birleştirilerek bir kanun halinde tedvini de faideli mülâhaza edilmiştir.

Bu suretle her iki lâyiha birleştirilerek yenden hazırlanan kanun lâyihası Umumî Heyetin tasvibine konulmak üzere Yüksek Reisliğe sunulmuştur.

Reis	Reis V.	M. M.
İsparta	Kayseri	Trabzon
M. Ünal	F. Baysal	R. Karadeniz
Kâtib		
İstanbul	Diyarbakır	Kocaeli
F. Öymen	R. Bekit	A. S. Akbaytuğan
Maş	Ordu	Trabzon
Ş. Ataman	H. Yalman	S. Day
Yozgad	Mardin	Malatya
Sungur	R. Erten	O. Taner

BÜTÇE ENCÜMENİNİN TEKLİFİ

Askerî ve mülkî tekaüd kanununun bazı maddesinde değişiklik yapılmasına dair kanun lâyihası

MADDE 1 — 1683 sayılı askerî ve mülki tekaüd kanununun 14 ncü maddesinin son fıkrası aşağıda gösterildiği üzere değiştirilmiştir:

Subay ve askerî memur olduktan sonra veya askerî memur olmazdan evvel talebe sıfatile yabancı memleketlerde tahsil veya stajda bulunarak avdet edenler; masrafları kendi taraflarından ödenmişse tahsil ve staja azimet ve avdet tarihleri arasında geçen müddet kadar, Hükümet tarafından tesviye edilmiş ise zikredilen müddetin iki misli kadar tekaüd ve istifa müddetinden fazla hizmet etmedikçe tekaüdlüklerini ve istifalarını isteyemezler.

MADDE 2 — Mezkûr kanunun 66 ncı maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir:

Hususî idarelerden Vakıflar umum müdürlüğüne ve Vakıflar umum müdürlüğünden hususî idarelere geçmiş veya geçecek olan memurların maaşlı hizmetleri, tekaüdlük için meşrut olan kanunî müddetin hesabında müteakibilen nazarı itibare alınır.

MADDE 3 — Bu kanun neşri tarihinden mu-teberdir.

MADDE 4 — Bu kanunun hükümlerini icraya Başvekil, Millî Müdafaa, Dahiliye ve Maliye Vekilleri memurdur.